

YAZILI KOÇUM 9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

1.SENARYO

1- Ressam Tefvik Aravurgun alakasız ve bıkkın bakışlarını denizin kırışksız çalkalanan yeşil yüzünde gezdirirken, tam karşısında, birkaç yüz metre ilerde, beyaz bir gemi gördü. Arkaya doğru yatık bacasından hafif dumanlar çıkan ve maden kısımları güneşte sapsarı parlayan bu ince uzun gemi, kemanbaş provasının zarif bastonunu Sarayburnu'na doğru uzatmış, kımıldamadan duruyor, bayrağını Kızkulesi'nin önünde dalgalandırıyor, bu haliyle, gagasını ileri doğru uzatıp kuyruğunu çırparak suların üstünde dinlenen beyaz bir martıya benziyordu. Ressam gözlerini kırıştırmak o tarafa doğru baktı, sonra kararını vermiş gibi başını sallayıp sehpasını kurdu, boya kutusunu açtı, paletiyle fırçalarını eline aldı, pek öyle acele etmeden, sanki bu işi yarıda bırakacakmış gibi duraklaya duraklaya, beyaz geminin resmini yapmaya başladı.

*Metinde gemi betimlenirken hangi benzetme kullanılmıştır? Bu benzetme metne nasıl bir anlam veya görsellik katmaktadır?

*Metni yazarak geliştirmek istesen, Ressam Tefvik'in gözünden başka hangi detayları veya duyguları ekleyebilirdin? Önerilerinizi kısa bir paragraf hâlinde yazınız.

* O beyaz gemide olsanız, denizi, martıları ve İstanbul'u nasıl tarif ederdingiz?

2- Aşağıdaki metni okuyunuz ve soruları metne göre cevaplayınız.

İstanbul Sokakları

Sabahın ilk ışıklarıyla İstanbul uyanıyordu. Dar sokaklarda taze ekmek kokuları yükseliyor, simitçiler tezgâhlarını hazırlıyordu. İnsanlar aceleyle işlerine koşuyor, tramvaylar gıcırdayarak raylarda ilerliyordu. Ben, kalabalığın arasında yavaşça yürüyordum; şehrin sesi, uğultusu ve kokusu öyle canlıydı ki, her adımda geçmişin izlerini hissediyordum.

Bir köşe başında yaşlı bir adam oturuyor, eski bir gazete karıştırıyordu. Karşısındaki kahvehaneden taze demlenmiş kahve kokusu geliyordu. İnsanlar ve mekanlar öylesine iç içeydi ki, İstanbul'un bu sabahı bana hem tarihi hem de bugünü bir arada anlatıyordu. Her detay, sanki şehrin ruhunu bir tablo gibi gözlerimin önüne seriyordu.

* Yazarın bu metni yazma amacını yazınız.

*Metnin türünü ve bu türün iki özelliğini metinden hareketle yazınız.

3- Bir bilgilendirici metin yazınız.

Yazınızda en az iki farklı anlamı olan bir sözcükler kullanınız. Metni bu sözcükler üzerinden şekillendiriniz.